

POWIAT
MAKOWSKI

Zauważ
PROW 2007-2013
wokół siebie

Krajowa Sieć Obszarów Wiejskich

Szanowni Państwo,

za nami 10 lat członkostwa Polski w Unii Europejskiej. Przez ten czas Mazowsze wiele zyskało. Zmieniły się nie tylko miasta, ale i tereny wiejskie. Ważnym źródłem wsparcia przy podnoszeniu standardu życia na wsi były inwestycje realizowane w ramach Programu Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2007-2013. Nowe drogi, sieci kanalizacyjne, wodociągi, skwery czy place zabaw to tylko przykłady z setek inwestycji, które udało się nam wspólnie zrealizować.

Przed nami kolejne wyzwania. Kluczowym przedsięwzięciem jest „Internet dla Mazowsza”, dzięki któremu zlikwidujemy tzw. białe plamy w dostępie do Internetu. W efekcie 90 proc. mieszkańców Mazowsza będzie miało szansę na korzystanie z sieci. Ponadto w ramach Programu Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2014-2020 nadal będziemy wspierać projekty, których celem jest walka z bezrobociem, aktywizacja ludności wiejskiej oraz promocja innowacyjnych produktów czy wyrobów.

Proponowany przez Krajową Sieć Obszarów Wiejskich największy w ostatnich latach cykl informacyjno-promocyjny umożliwi właśnie wymianę informacji w zakresie dobrych praktyk i wykorzystania środków z UE w województwie mazowieckim.

Na 37 jednodniowych konferencjach będziemy rozmawiać o prawidłowo realizowanych projektach z beneficjentami i potencjalnymi beneficjentami funduszy unijnych na terenach wiejskich. Cykl skierowany jest do organizacji pozarządowych działających w obszarze wsi i rolnictwa, związków zawodowych i branżowych, partnerów społeczno-gospodarczych, ośrodków doradztwa rolniczego, izb rolniczych, lokalnych grup działania, instytucji naukowo-badawczych, uczelni wyższych, szkół rolniczych i samorządów lokalnych, a jego celem jest przeprowadzenie dyskusji na temat efektów dotychczasowych działań Samorządu Województwa Mazowieckiego w zakresie wspierania rozwoju obszarów wiejskich. Serdecznie zapraszam Państwa na wspomniane spotkania i zachęcam do czynnego w nich udziału.

Z wyrazami szacunku

Janina Ewa Orzełowska
Członek Zarządu Województwa Mazowieckiego

Program Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2007-2013 jest instrumentem realizacji polityki Unii Europejskiej w dziedzinie rozwoju obszarów wiejskich. Program określa cele, priorytety oraz zasady, na podstawie których wspierane są działania dotyczące tej problematyki. Realizowanie strategicznych założeń Programu możliwe jest dzięki działaniom podejmowanym na rzecz rozwoju obszarów wiejskich w ramach osi priorytetowych. Wszystkie działania współfinansowane są z Europejskiego Funduszu Rolnego na Rzecz Rozwoju Obszarów Wiejskich (EFRROW) oraz środków krajowych.

Dzięki pozyskanym pieniądзом w ramach PROW na lata 2007-2013 możliwe było dofinansowanie m.in. takich przedsięwzięć jak: budowa sieci wodociągowych i kanalizacyjnych, oczyszczalni ścieków, projektów obejmujących wykorzystanie energii ze źródeł odnawialnych, a także kształtowanie przestrzeni publicznej.

PROW na lata 2007-2013 obejmował 22 działania realizowane w czterech osiach:

- Oś 1 - Poprawa konkurencyjności sektora rolnego i leśnego
- Oś 2 - Poprawa stanu środowiska naturalnego i obszarów wiejskich
- Oś 3 - Jakość życia na obszarach wiejskich i różnicowanie gospodarki wiejskiej
- Oś 4 - Leader.

Działania skupione w dwóch pierwszych osiach mają na celu dostosowanie rolnictwa i leśnictwa do rosnących standardów UE, także związanych z ochroną środowiska. Są one kierowane przede wszystkim do producentów rolnych. Natomiast przedsięwzięcia wspierane w osi trzeciej uzupełniają realizowane w dwóch pierwszych osiach. Mają one w zintegrowany sposób różnicować działalność gospodarczą oraz tworzyć miejsca pracy poza rolnictwem, jak również poprawiać jakość życia mieszkańców wsi i obszarów wiejskich. Wdrażanie działań osi Leader opiera się przede wszystkim na wykorzystaniu wiedzy i doświadczenia lokalnej społeczności dla rozwoju regionu. Włączanie partnerów społecznych i gospodarczych do planowania i realizacji lokalnych inicjatyw ma na celu lepsze określenie problemów występujących na konkretnym terenie i znalezienie właściwych sposobów na ich rozwiązanie. Głównym partnerem w tym podejściu są Lokalne Grupy Działania.

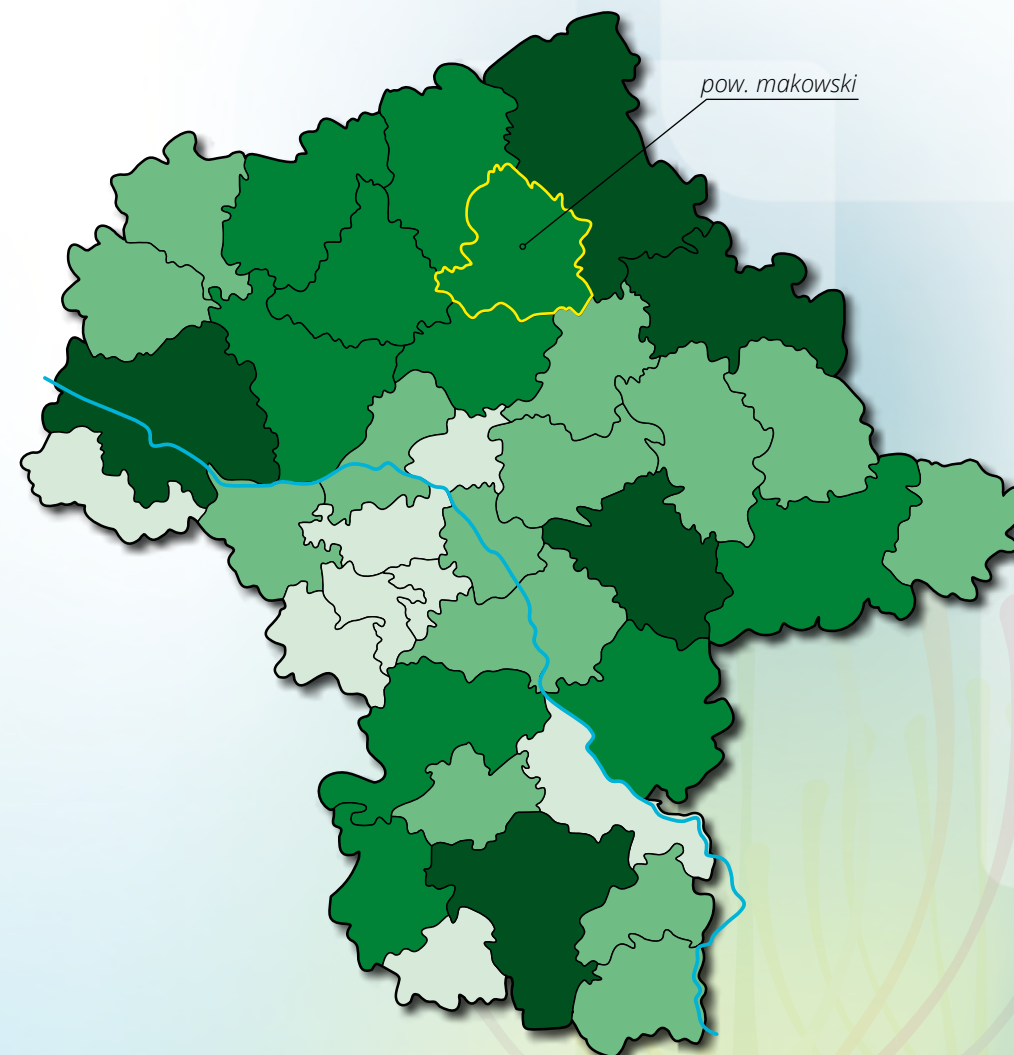
Instytucją zarządzającą PROW 2007-2013 jest minister rolnictwa i rozwoju wsi, który część zadań przekazał samorządom regionalnym. Samorząd Województwa Mazowieckiego wdraża następujące działania objęte Programem:

- 125 - poprawianie i rozwijanie infrastruktury związanej z rozwojem i dostosowaniem rolnictwa i leśnictwa: schemat I - scalanie gruntów; schemat II - gospodarowanie rolniczymi zasobami wodnymi (limit łączny pomocy 46,3 mln euro)
- 321 - podstawowe usługi dla gospodarki i ludności wiejskiej (kwota wsparcia 164,1 mln euro)
- 313, 322, 323 - odnowa i rozwój wsi (pomoc na sumę 43,3 mln euro)
- Leader (budżet ogólny wynosi 337 mln zł, z czego działania wdrażane przez samorząd województwa - 268 mln zł).

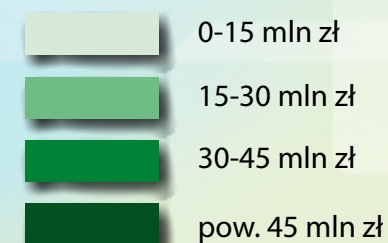
PROW cieszy się bardzo dużym zainteresowaniem beneficjentów. Środki są wykorzystywane na Mazowszu efektywnie i będą w pełni rozdysponowane w ramach przyznanego limitu. Dotychczas zakontraktowano ponad 80% funduszy. Większość projektów została rozliczona, a pozostałe są weryfikowane zgodnie z terminami określonymi w umowach (nawet do 2015 roku).

W niniejszej broszurze zaprezentowano dane wg stanu z 31.03.2014 roku.

Wartość otrzymanej pomocy EFRROW w podziale na powiaty

Wykorzystanie środków EFRROW w mln zł

Liczba projektów:
68Wartość projektów:
53,55 mln złWartość dofinansowania:
36 mln zł

Słowo o powiecie

Dziesięć gmin: Czerwonka, Karniewo, Krasnosielc, Maków Mazowiecki, Młynarze, Płoniawy-Bramura, Różan, Rzewnie, Sypniewo i Szelków współtworzy powiat makowski, zamieszkały przez 46 tys. ludzi. Dużą wagę przywiązuje się tutaj do ochrony środowiska w gminach i profilaktykę ekologiczną w szkołach. Rolniczy charakter powiatu, a także rozległe lasy i grunty leśne zajmujące 26% jego powierzchni, urokliwa rzeka Orzyc i jeziora przyczyniły się do rozwoju agroturystyki, w tym turystyki wodnej. Pielęgnowane są w powiecie żywe tradycje kulturowe, a fakt, że Maków Mazowiecki był „Kulturalną Stolicą Mazowsza” mówi sam za siebie.

Działanie 125 Scalanie i melioracje

Obejmuje ono m.in. scalanie gruntów rolnych, urządzenie dróg dojazdowych, gospodarowanie rolniczymi zasobami wody w celu poprawy jakości gleb, a także zwiększenie retencji mającej podnieść poziom bezpieczeństwa mieszkańców przed powodzią. W związku z tym realizowana jest melioracja, sieć drenarska, buduje się lub naprawia wały przeciwpowodziowe, regulacji poddawane są rzeki. Na wszystkie projekty w tym działaniu Mazowsze otrzymało 46,3 mln euro.

W powiecie makowskim w ramach działania 125 realizowane były 3 projekty: dwa w gminie Karniewo i jeden w gminie Płoniawy-Bramura.

Umowy podpisane w ramach działania 125

Tytuł operacji	Rodzaj melioracji	Koszty całkowite	EFRR	Obszar realizacji projektu
Budowa urządzeń melioracji wodnych szczegółowych - drenowanie, zad. Węgrzynowo IV etap 2 gm. Karniewo, pow. makowski i gm. Krasne, pow. przasnyski	szczegółowe	3 508 920	2 131 670	Karniewo
Budowa urządzeń melioracji wodnych szczegółowych - zadanie Chełchy, gm. Karniewo, pow. makowski	szczegółowe	4 347 394	2 651 458	Karniewo
Budowa budowli wodnych wraz z przebudową rzeki Węgiełka, zadanie 1, etap I w km 0+000-9+700, gm. Płoniawy-Bramura, pow. makowski	podstawowe	8 339 539	4 947 086	Płoniawy-Bramura
		16 195 854	9 730 215	

Dotychczas zakończono realizację dwóch projektów, których efekty przedstawia tabela

Rowy (km)	Sieć drenarska (km)
3,885	399,97

Działanie 321 Podstawowe usługi dla gospodarki i ludności wiejskiej

Jest ono związane z rozwijaniem infrastruktury technicznej, zapewniającej dostęp do podstawowych usług dla ludności i gospodarki. Pomoc z pieniędzy unijnych udzielana jest na realizację projektów w dziedzinie gospodarki wodno-ściekowej, tworzenia systemu zbioru, segregacji i wywozu odpadów komunalnych, wytwarzania lub dystrybucji energii pochodzącej ze źródeł odnawialnych, oraz budowania infrastruktury szerokopasmowego Internetu. Limit pomocy finansowej w tym działaniu dla regionu wynosi 164,1 mln euro. Projekty dotyczą m.in. budowy wodociągów i kanalizacji, oczyszczalni ścieków (w tym zagrodowych), stacji uzdatniania wody, targowisk.

W powiecie makowskim w ramach działania 321 zawarto 17 umów: Czerwonka (2), Karniewo (2), Krasnosielc (3), Młynarze (2), Płoniawy-Bramura (2), Różan, Rzewnie, Sypniewo (2), Szelków (2).

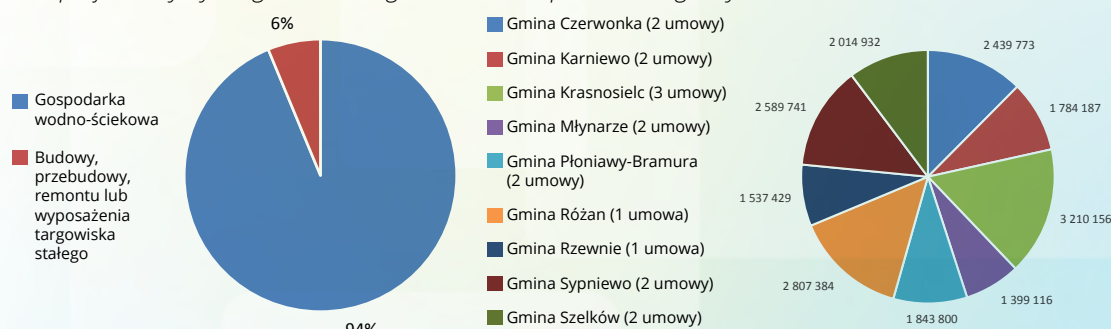
Umowy podpisane w ramach działania 321

Nazwa beneficjenta	Tytuł operacji	Koszty całkowite	Środki EFRR	Zakres
Gmina Czerwonka	Budowa przydomowych naturalnych roślinno-stawowych oczyszczalni ścieków w gminie Czerwonka	1 480 991	905 924	gospodarka wodno-ściekowa
Gmina Czerwonka	Poprawa gospodarki wodno-ściekowej na terenie Gminy Czerwonka polegająca na wykonaniu odwiertu rozpoznawczego (studziennego) Nr 2 na terenie istniejącej hydroforni we wsi Jankowo oraz budowę przydomowych oczyszczalni ścieków	2 515 515	1 533 849	gospodarka wodno-ściekowa
Gmina Karniewo	Samochód asenizacyjny do obsługi technologicznej oczyszczalni ścieków w miejscowości Karniewo	305 000	187 500	gospodarka wodno-ściekowa
Gmina Karniewo	Budowa przez gminę Karniewo 165 przydomowych oczyszczalni ścieków w ramach działania 321 „Podstawowe usługi dla gospodarki i ludności wiejskiej” objętego Programem Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2007-2013	2 618 569	1 596 687	gospodarka wodno-ściekowa
Gmina Krasnosielc	Budowa sieci wodociągowej w miejscowości Krasnosielc, Krasnosielc Leśny, Nowy Sielc, Wymysły, Pienice i Wola Józefowo	1 099 727	552 726	gospodarka wodno-ściekowa
Gmina Krasnosielc	Przebudowa gminnej targowicy w Nowym Krasnosielcu	1 806 600	1 000 000	budowy, przebudowy, remontu lub wyposażenia targowiska stałego
Gmina Krasnosielc	Poprawa stanu gospodarki wodno-ściekowej w gminie Krasnosielc	2 726 797	1 657 430	gospodarka wodno-ściekowa

Umowy podpisane w ramach działania 321 cd.

Gmina Młynarze	Budowa sieci wodociągowej obejmująca miejscowości Sieluń, Rupin, Głażewo-Cholewy, Głażewo-Świąszki oraz wykonanie studni Nr 2 awaryjnej na terenie SUW Młynarze dla potrzeb wodociągu wiejskiego.	816 796	408 635	gospodarka wodno-ściekowa
Gmina Młynarze	Budowa sieci wodociągowej rozdzielczej z przyłączami w miejscowości: Załęże Ponikiewka, Rupin, Długoleka Koski, Ochenki, Młynarze, Gierwaty, Długoleka Wielka, Głażewo Świąszki, Sieluń gm. Młynarze	1 845 195	990 481	gospodarka wodno-ściekowa
Gmina Płoniawy-Bramura	Budowa przyzgodowych oczyszczalni ścieków oraz modernizacja stacji uzdatniania wody we wsi Jaciążek	2 580 326	1 444 522	gospodarka wodno-ściekowa
Gmina Płoniawy-Bramura	Budowa przydomowych oczyszczalni ścieków na terenie Gminy Płoniawy-Bramura	654 816	399 278	gospodarka wodno-ściekowa
Gmina Różan	Budowa Stacji Uzdatniania Wody w Chelstach i sieci wodociągowej we wsiach: Chelsty, Dąbrówka, Kaszewiec	4 602 468	2 807 384	gospodarka wodno-ściekowa
Gmina Rzewnie	Budowa przydomowych oczyszczalni ścieków na terenie Gminy Rzewnie	2 520 322	1 537 429	gospodarka wodno-ściekowa
Gmina Sypniewo	Rozbudowa sieci wodociągowej w Gminie Sypniewo - etap IV	2 484 314	1 319 448	gospodarka wodno-ściekowa
Gmina Sypniewo	Budowa przydomowych oczyszczalni ścieków na terenie gminy Sypniewo	2 104 240	1 270 293	gospodarka wodno-ściekowa
Gmina Szeków	Budowa wodociągu we wsiach: Stary Strachocin, Nowy Strachocin, Magnuszew Duży, Kaptury, Rostki, Nowy Szeków, Smrock-Kolonia, Smrock-Dwór, Grzanka, Makowica, Chyliny, Stary Szeków	2 957 919	1 506 947	gospodarka wodno-ściekowa
Gmina Szeków	Budowa przydomowych oczyszczalni ścieków na terenie gminy Szeków	831 141	507 985	gospodarka wodno-ściekowa
		33 950 735	19 626 518	

W powiecie makowskim największą popularnością cieszyły się projekty z zakresu gospodarki wodno-ściekowej (94%). Jeden projekt dotyczył targowiska stałego

Na dzień 31.03.2014 zakończono realizację 9 projektów, których efekty przedstawia poniższa tabela

Liczba wybudowanych sieci wodociągowych (km)	Liczba wykonanych kanalizacji zagrodowych (szt.)
108	400

Działanie 313, 322, 323 Odnowa i rozwój wsi

Celem tego działania jest wpływanie na poprawę jakości życia przez zaspokojenie potrzeb społecznych i kulturowych mieszkańców oraz promowanie terenów wiejskich. Chodzi również o rozwój tożsamości lokalnej społeczności, zachowanie dziedzictwa kulturowego i specyfiki obszarów wiejskich, a także o zwiększanie ich atrakcyjności turystycznej i inwestycyjnej. Przyznany Mazowszu limit pomocy unijnej wynosi 43,3 mln euro. W tym działaniu gminy budują świetlice i domy kultury, porządkują centra wsi, powstają ścieżki rowerowe, place zabaw, obiekty sportowe i turystyczne, tereny zielone, odnawiane są miejsca pamięci i pomniki historii.

W działaniu odnowa i rozwój wsi, w powiecie makowskim gminy podpisały 21 umów: Czerwonka, Karniewo, Krasnosielc (5), Młynarze (2), Płoniawy-Bramura, Rzewnie (2), Sypniewo (7), Szeków (2).

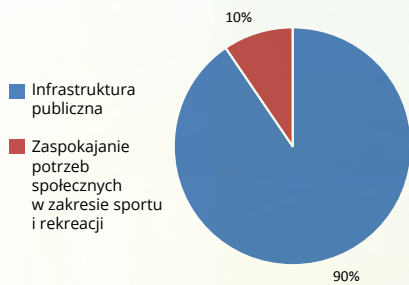
Umowy podpisane w ramach działania 313, 322, 323

Nazwa beneficjenta	Tytuł projektu	Kwota EFRROW	Typ operacji
Gmina Czerwonka	Budowa Gminnego Ośrodka Kultury w Czerwonce	255 392	infrastruktura publiczna
Gmina Karniewo	Odnowa miejscowości Karniewo	266 152	infrastruktura publiczna
Gmina Krasnosielc	Modernizacja świetlic wiejskich szansą na aktywizację mieszkańców Gminy Krasnosielc	358 379	infrastruktura publiczna
Gmina Krasnosielc	Integrujemy i aktywizujemy mieszkańców - budowa kompleksów sportowo-rekreacyjnych w miejscowościach Przytuły, Pienice, Nowy Sielc	463 986	zaspokajanie potrzeb społecznych w zakresie turystyki
Gmina Krasnosielc	Budowa chodnika wraz z parkingiem i remontem oświetlenia w miejscowości Drążdzewo Małe	66 695	infrastruktura publiczna
Gmina Krasnosielc	Zagospodarowanie placu kościelnego w Krasnosielcu poprzez wybudowanie parkingów	202 163	infrastruktura publiczna
Gmina Krasnosielc	Rewitalizacja centrum Krasnosielca	233 612	zaspokajanie potrzeb społecznych w zakresie sportu i rekreacji
Gmina Młynarze	Budowa chodnika w ciągu ul. Rolnej oraz budowa placu zabaw w m. Młynarze. Przebudowa i remont strażnic OSP w Sieluniu wraz z otoczeniem oraz Rupinie na potrzeby świetlic wiejskich	189 355	infrastruktura publiczna
Gmina Młynarze	Remont świetlicy wiejskiej w miejscowości Kołaki gmina Młynarze	61 984	infrastruktura publiczna
Gmina Płoniawy-Bramura	Zagospodarowanie centrum miejscowości Płoniawy-Bramura	340 798	infrastruktura publiczna
Gmina Rzewnie	Zagospodarowanie Centrum wsi Rzewnie	363 876	infrastruktura publiczna
Gmina Rzewnie	Zagospodarowanie terenu przed Szkołą Podstawową w Rzewniu	105 072	infrastruktura publiczna
Gmina Sypniewo	Zagospodarowanie przestrzeni w centrum miejscowości Sypniewo	379 693	infrastruktura publiczna
Gmina Sypniewo	Przebudowa placów parkingowych w centrum miejscowości gminnej Sypniewo - działki nr 208/1, 209/1 i 25	99 707	infrastruktura publiczna
Gmina Sypniewo	Remont świetlicy gminnej w Rzechowo Gać	144 233	infrastruktura publiczna
Gmina Sypniewo	Remont świetlicy gminnej w miejscowości Biedrzyce Koziegłowy	113 991	infrastruktura publiczna

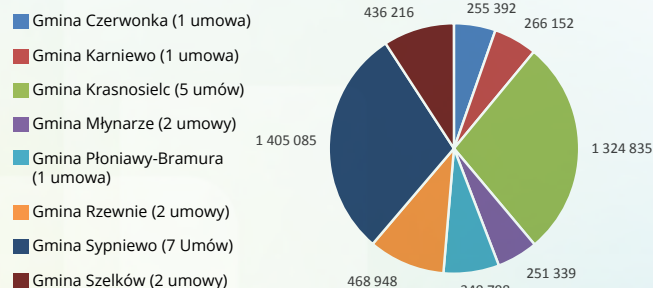
Umowy podpisane w ramach działania 313, 322, 323 cd.

Gmina Sypniewo	Remont świetlicy OSP w Sławkowie	111 896	infrastruktura publiczna
Gmina Sypniewo	Budowa sali gimnastycznej z łącznikiem przy Szkole Podstawowej w Gąsewie Poduchownej	500 000	infrastruktura publiczna
Gmina Sypniewo	Remont świetlicy gminnej w miejscowości Mamino	55 565	infrastruktura publiczna
Gmina Szelków	Remont budynku pełniącego funkcje społeczno-kulturalne wraz z odnowieniem placów parkingowych i chodników w Starym Szelkowie	337 118	infrastruktura publiczna
Gmina Szelków	Remont budynku pełniącego funkcję społeczno-kulturalną - świetlica	99 098	infrastruktura publiczna
		4 748 765	

Większość zawartych umów (90%) dotyczy infrastruktury publicznej. 2 projekty obejmowały zakres sportu i rekreacji

Wartość dofinansowania ze środków EFRROW w podziale na gminy w ramach działania 313, 322, 323

Na dzień 31.03.2014 zakończono realizację 14 projektów, których efekty prezentuje tabela poniżej

LEADER

To podejście jest skuteczną metodą wspierania procesów rozwojowych na wsi, opartą na aktywności mieszkańców, którzy decydują co i jak chcą zrobić dla społeczności, w której żyją. LGD tworzą równoprawni partnerzy publiczni, prywatni i społeczni. W tej chwili na Mazowszu jest 35 LGD (plus dwie LGD mające siedzibę poza województwem, ale obejmujące również mazowieckie gminy), które mają do dyspozycji 337 mln zł. Największą LGD współtworzy 140 tys. mieszkańców w 23 gminach (przeciętnie LGD to ok. 7 gmin).

Na terenie powiatu makowskiego funkcjonują dwie Lokalne Grupy Działania:
 - „Orzyc-Narew” z siedzibą w Makowie Mazowieckim, do której należą gminy: Czerwonka, Krasnosielc, Młynarze, Płoniawy-Bramura, Rzewnie, Sypniewo i Szelków;
 - Fundacja Partnerska „Ciuchcia Krasieńskich” z siedzibą w Czernicach Borowem, której członkiem jest gmina Karniewo.

Działanie 413

Opracowany przez LGD plan pracy w postaci Lokalnej Strategii Rozwoju ma na celu m.in. poprawę jakości życia, tworzenie pozarolniczych miejsc pracy, aktywizowanie mieszkańców, promocję twórczości kulturalnej. W ramach realizacji LSR Lokalne Grupy Działania wybierają projekty, które następnie trafiają do samorządów wojewódzkich (tzw. Małe Projekty oraz Odnowa i rozwój wsi). Wśród podpisanych na Mazowszu 1805 umów w kategorii „Małe Projekty” najczęściej (831) zawarły samorzady terytorialne. Najczęściej finansowane były szkolenia, imprezy kulturalne, zagospodarowanie przestrzeni publicznej, turystyka i rekreacja. W województwie mazowieckim limit pomocy na „Małe Projekty” wynosi 62,46 mln zł; w kategorii „Odnowa i Rozwój Wsi” zawarto w tym czasie 538 umów najczęściej na projekty dotyczące infrastruktury publicznej, turystyki, sportu i rekreacji. W tym działaniu jest do rozdysponowania w regionie 139,2 mln zł.

W powiecie makowskim zawarto 30 umów na kwotę około 1,3 mln zł (22 MP; 8 OW).

Działanie 421

Pozwala ono na podejmowanie wspólnych przedsięwzięć we współpracy międzyregionalnej lub międzynarodowej. Na Mazowszu w sumie realizowanych jest 29 projektów na kwotę około 3,3 mln zł, z dofinansowaniem unijnym wynoszącym 2,7 mln zł. Limit na działanie 421 w regionie ogółem to 6,04 mln zł.

LGD „Ciuchcia Krasieńskich” bierze udział w dwóch projektach współpracy z zakresu wielofunkcyjnego rozwoju lokalnego oraz aktywizacji mieszkańców wsi. Jej limit finansowy na działanie 421 wynosi 267,9 tys. zł. Natomiast LGD „Orzyc-Narew” może przeznaczyć w tym działaniu maksimum 80,9 tys. zł.

Działanie 431

Aby umożliwić efektywną pracę Lokalnym Grupom Działania wdrażającym strategię rozwoju, a także podnoszenie kwalifikacji jej członków, otrzymały one pomoc finansową na pokrycie kosztów funkcjonowania. Może ona dotyczyć m.in. wydatków administracyjnych, szkoleń, organizowania i przeprowadzania akcji promocyjnych lub kulturalnych na terenie realizowania lokalnych strategii rozwoju.

W tym działaniu LGD „Orzyc-Narew” ma do dyspozycji 782,5 tys. zł, a LGD „Ciuchcia Krasieńskich” 2,59 mln zł.

LGD „Orzyc-Narew”

Terenem działania Grupy jest przeważająca większość obszaru powiatu makowskiego, obejmująca gminy znajdujące się pomiędzy Narwią a Orzycem. Niewielka przydatność rolnicza gleb w powiecie z jednej strony, w połączeniu z czystym środowiskiem naturalnym, lasami i mnogością wód z drugiej, predysponują wykorzystanie terenów LGD do rekreacji, turystyki oraz powiązanej z nimi działalności usługowej i produkcyjnej. Wśród postawionych celów przed Grupą jest m.in. poprawa infrastruktury technicznej i społecznej obszaru, zbudowanie zaplecza turystycznego Doliny Narwi i Orzyca, wspieranie mikroprzedsiębiorczości istniejącej i nowoutworzonej, a także ochrona i waloryzacja dziedzictwa kulturowego.

Fundacja Partnerska LGD „Ciuchcia Krasieńskich”

Spośród gmin powiatu makowskiego do LGD „Ciuchcia Krasieńskich” należy tylko gmina Karniewo, która w 2006 r. była współinicjatorką powstania Grupy. Obecnie „Ciuchcie Krasieńskich” współtworzą gminy z powiatów: ciechanowskiego, mławskiego i przasnyskiego, w sumie 17 gmin o łącznej powierzchni blisko 2,5 tys. km², zamieszkałej przez około 89 tys. ludzi. Obecnie Grupa postrzegana jest jako „lokalna agencja rozwoju”, która wdrażając opracowaną dla wszystkich gmin Lokalną Strategię Rozwoju przyczynia się do poprawy jakości życia mieszkańców, buduje poczucie wspólnoty i wzmacnia lokalną tożsamość, stymuluje powstawanie miejsc pracy.

Budżety Lokalnych Grup Działania

Nazwa LGD	Umowy ramowe - kwota								
	limit na działanie 413					limit na działanie 421	limit na działanie 431		
	ogółem 413	413-311	413-312	413-313.322.323	413 - małe projekty		ogółem 431	koszty bieżące	nabywanie umiejętności i aktywizacja
Lokalna Grupa Działania „Orzyc-Narew”	3 130 028	288 000	100 000	1 540 028	1 202 000	80 949	782 507	599 000	183 507
Fundacja Partnerska LGD „Ciuchcia Krasieńskich”	10 362 512	1 336 131	1 046 841	3 930 596	4 048 943	267 996	2 590 628	1 586 536	1 004 091

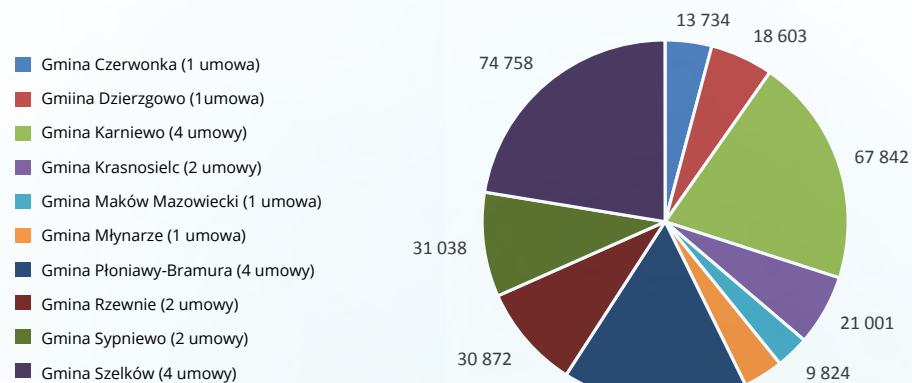
Umowy podpisane w ramach działania Małe Projekty

Siedziba beneficjenta	Tytuł Projektu	Zakres operacji wg zamieszczonej poniżej legendy	Środki publiczne ogółem	Środki EFRROW
Czerwonka	Festyn gminny „Integracja pokoleń”	15.1.3	17 168	13 734
Dzierzgowo	Poprawa wizerunku lokalnego centrum życia społecznego poprzez zakup wyposażenia do świetlicy wiejskiej w Rzęgnowie	15.2.3	23 253	18 603
Karniewo	Mazowsze dłutem pisane	15.1.4	15 374	12 300
Karniewo	Poprawa wizerunku lokalnego oraz integracja społeczna w miejscowości Karniewo	15.2.3	24 900	19 920
Karniewo	Aktywizacja społeczeństwa oraz podniesienie standardu życia ludności w miejscowości Zakrzewo	15.2.3	24 900	19 920

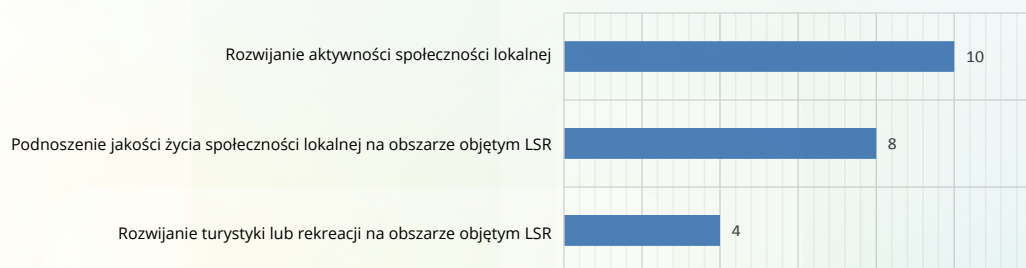
Umowy podpisane w ramach działania Małe Projekty cd.

Karniewo	Nasza Wiejska Chata	15.3.2	19 628	15 702
Krasnosielc	Wręczenie sztandaru jednostce OSP w Amelinie	15.1.3	7 694	6 155
Krasnosielc	Zagospodarowanie terenu przy remizie OSP w Amelinie pełniącej funkcję świetlicy wiejskiej	15.2.3	18 558	14 846
Maków Mazowiecki	Promocja turystyki kwalifikowanej i walorów rzeki Orzyc, poprzez realizację prezentacji multimedialnej oraz zakup i udostępnienie sprzętu kajakowego turystom	15.3.1	12 279	9 824
Młynarze	Remont i modernizacja świetlicy wiejskiej w msc. Gierwaty gm. Młynarze na działce nr 23	15.2.3	14 810	11 848
Płoniawy-Bramura	Bezpieczne szkoły dla dzieci z obszarów wiejskich	15.1.2	22 995	18 396
Płoniawy-Bramura	Promocja regionu	15.2.2	13 868	11 094
Płoniawy-Bramura	Nasza służba małej ojczyźnie	15.2.2	6 338	5 070
Płoniawy-Bramura	Świetlica w remizie OSP w Chodkowie - Załogach dla mieszkańców wsi oraz Koła Gospodyń Wiejskich	15.2.3	24 900	19 920
Rzewnie	Festyn Gminny - Dzień Rzewnia	15.1.3	25 000	20 000
Rzewnie	Festyn Gminny „Łączymy Pokolenia”	15.2.2	13 590	10 872
Sypniewo	Organizacja treningów szkoleniowych i imprezy sportowej w gminie Sypniewo ze szczególnym uwzględnieniem piłki nożnej	15.1.3	13 798	11 038
Sypniewo	Modernizacja świetlicy wiejskiej w miejscowości Rzechowo Wielkie	15.2.3	25 000	20 000
Szelków	Angielski w Turystyce	15.1.2	19 534	15 627
Szelków	Festyn Gminny „Niedziela na wsi”	15.1.3	23 914	19 131
Szelków	Budowa wiaty do celów integracji społecznej.	15.3.2	25 000	20 000
Szelków	Wyspa na stawie - wzbogacenie oferty turystycznej drogą do rozwoju turystycznego regionu	15.3.2	25 000	20 000
			417 501	334 000

Wartość dofinansowania ze środków EFROW w podziale na gminy w ramach działania LGD Małe Projekty

Umowy podpisane w ramach działania LGD Małe Projekty – Zakres operacji

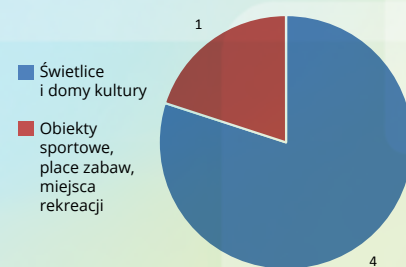
LEGENDA – zakres operacji w ramach działania Małe projekty	
15.1	Podnoszenie jakości życia społeczności lokalnej na obszarze objętym LSR
15.1.1	Udostępnianie urządzeń i sprzętu
15.1.2	Organizacja szkoleń
15.1.3	Organizacja imprez kulturalnych i promocyjnych
15.1.4	Zagospodarowanie przestrzeni publicznej
15.2	Rozwijanie aktywności społeczności lokalnej
15.2.1	Promocja lokalnej twórczości kulturalnej
15.2.2	Promocja lokalnej przedsiębiorczości
15.2.3	Remont, wyposażenie świetlic wiejskich
15.3	Rozwijanie turystyki lub rekreacji na obszarze objętym LSR
15.3.1	Punkty informacji turystycznej
15.3.2	Obiekty małej architektury turystycznej i rekreacyjnej
15.4	Promowanie, zachowanie cennego dziedzictwa krajobrazowego i przyrodniczego, w tym obszarów Natura 2000
15.5	Promowanie, zachowanie lokalnego dziedzictwa kulturowego i historycznego
15.5.1	Renowacja obiektów zabytkowych
15.5.2	Remont, wyposażenie muzeów
15.5.3	Kultywowanie miejscowych tradycji i obrzędów
15.5.4	Prowadzenie badań nad obszarem wdrażania LSR

15.5.5	Promocja lokalnego dziedzictwa kulturowego i historycznego
15.5.6	Urządzanie miejsc pamięci
15.6	Wprowadzanie na rynek produktów i usług opartych na lokalnych zasobach, w tym kulturowych, historycznych, przyrodniczych
15.6.1	Udział w targach i konkursach
15.6.2	Promocja produktów lub usług lokalnych
15.6.3	Uzyskanie certyfikatów i uczestnictwo w systemach jakości
15.6.4	Budowa, adaptacja pomieszczeń do prowadzenia sprzedaży produktów lub usług lokalnych
15.6.5	Budowa, adaptacja pomieszczeń do tradycyjnego wyrobu produktów lokalnych
15.6.6	Badanie rynku produktów lub usług lokalnych
15.7	Wykorzystanie energii pochodzącej ze źródeł odnawialnych w celu poprawienia prowadzenia działalności kulturalnej lub gospodarczej

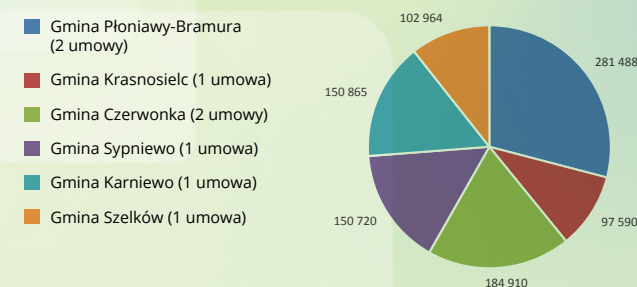
Umowy podpisane w ramach działania Odnowa i rozwój wsi

Nazwa beneficjenta	Tytuł operacji	Typ operacji	Koszt całkowity operacji	Kwota EFROW
Gmina Czerwonka	Remont świetlicy wiejskiej w miejscowości Perzanowo	infrastruktura publiczna	165 519	107 654
Gmina Czerwonka	Remont świetlicy wiejskiej w miejscowości Krzyżewo Marki	infrastruktura publiczna	118 782	77 256
Gmina Karniewo	Centrum aktywności społeczno-kulturalnej i integracji społecznej w miejscowości Szwelice	infrastruktura publiczna	274 122	150 865
Gmina Krasnosielc	Kształtowanie obszaru o szczególnym znaczeniu poprzez budowę parkingu i chodnika przy cmentarzu w Krasnosielcu	infrastruktura publiczna	162 211	97 590
Gmina Płoniawy-Bramura	Remont remizy OSP w Płoniawach-Bramurze z przeznaczeniem na Gminny Ośrodek Kultury	infrastruktura publiczna	430 734	233 469
Gmina Szelków	Remont świetlicy wiejskiej w Ciepiewie	infrastruktura publiczna	158 309	102 964
Parafia Rzymskokatolicka pw. Św. Jana Chrzciciela Sypniewo	Budowa placu parkingowego na działce nr 181 w m. Sypniewo - parafia rzymskokatolicka w Sypniewie	infrastruktura publiczna	234 315	150 720
Parafia rzymskokatolicka św. Stanisława Kostki (gmina Płoniawy-Bramura)	Budowa chodników wokół kościoła	infrastruktura publiczna	66 681	48 019
			1 610 680	968 547

Efekty rzeczowe zakończonych inwestycji (zakończono 5 projektów)

Wartość dofinansowania ze środków EFROW w podziale na gminy w ramach działania Odnowa Wsi

Podsumowanie

Program Rozwoju Obszarów Wiejskich 2007-2013 otworzył nowe szanse dla mieszkańców wsi oraz małych miast i był niewątpliwie wsparciem dla przemian jakie się tam dokonały. Aktywność środowisk wiejskich w pozyskiwaniu funduszy unijnych w bardzo korzystny sposób wpływa na wzrost poziomu i jakości życia na wsi, na wielofunkcyjny rozwój terenów wiejskich, a także na planową ochronę środowiska naturalnego. Korzyści te są wszakże uzależnione od napływu środków publicznych. Spójrzmy na efekty dokonań jakie nastąpiły w powiecie makowskim. A oto co zostało zrobione:

Wartość dofinansowania na jednego mieszkańca - **782 zł**

Melioracje: rowy - **3,8 km**; Sieć drenarska - **399 km**

Wodociągi - **108 km**; Kanalizacje zagrodowe - **400 szt.**

Świetlice i domy kultury - **20**; Centra wsi - **6**

Obiekty sportowe, place zabaw - **3**; Tereny zielone, parki - **2**

Mała architektura - **2**; Targowiska stałe - **1**

Organizacja szkoleń - **2**; Organizacja imprez kulturalnych i promocyjnych - **5**

Zagospodarowanie przestrzeni publicznej - **1**; Promocja lokalnej przedsiębiorczości - **3**

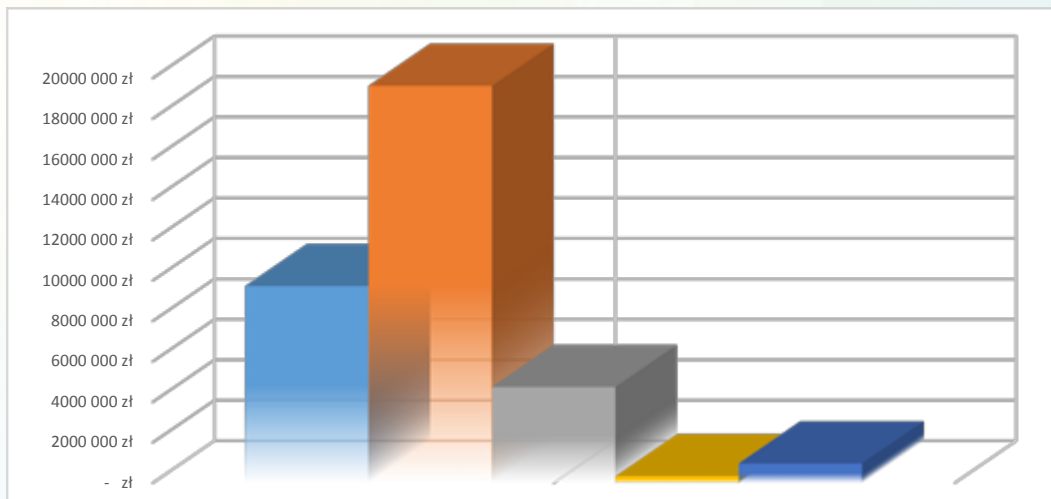
Remont, wyposażenie świetlic wiejskich - **7**

Punkty informacji turystycznej - **1**

Obiekty małej architektury turystycznej i rekreacyjnej - **3**

Tak więc dotychczasowy bilans zmian należy ocenić pozytywnie, a efekty widoczne są gołym okiem.

Środki EFRRROW wykorzystane w powiecie makowskim z podziałem na poszczególne działania

■ Działanie 125	9 730 215 zł
■ Działanie 321	19 626 518 zł
■ Działanie 313, 322, 323	4 748 765 zł
■ Działanie Leader Małe Projekty	334 000 zł
■ Działanie Leader Odnowa Wsi	968 547 zł